

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

De Munere Concionandi, Exhortandi, Catechizandi - Continens non tantùm praecepta ad artem concionandi descendam accomodata, sed etiam Ideas & Conceptus practicos pro Concionibus in Festis B. V. & SS. Dedicationis, Patrocinij, Novi Anni, Paschatis, Parasceves; item in Primitiis Sacerdotum,

...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

Exemplar II. Quomodo tota alicujus Sancti vita in Concione percurri possit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48347](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48347)

nam DEVS illuminabit illos, & lucerna eius est Agnus, 1. quàm bene instructa omnibus bonis juxta illud Pl. 35. *lucubriabuntur ab ubertate domus tua, & torrente voluptatis tue potabis eos.* 4. quàm grati & amabiles incolæ juxta illud Pl. 132. *O quàm bonum, & quàm iucundum habitare fratres in unum.*

Exemplar Secundum.

Quomodo tota alicujus Sancti vita in concione percurrere possit.

Thema.

Sint lumbi vestri præcincti, & lucernæ ardentes in manibus vestris. Luc. 12.

Pro festo S. Antonii de Padua.

Scopus.

Ostendendum quomodo per totam vitam S. Antonius velut lucerna ardens, pulcherrima variarum virtutum exempla reliquerit.

Syllogismus principalis.

Tum merito imitandus est S. Antonius, quando ille in tota vita sua perfectissime Christo se conformare studuit; atqui ita fecit; ergo merito est imitandus.

EXORDIUM.

Solent in magnis festivitatibus vel Natalitiis Principum variae solennitates, & ludicra spectacula, puta ignes missiles convivia, certamina, comœdiæ institui & exhiberi. Simile quid optarem, ut in hodierna S. Antonii de Padua, viri verè sanctissimi, & omni laude dignissimi festiuitate à meis auditoribus fieret; certè, ut fiat, insigniter cooperabor. Quare quia non dubito, jam ignes missiles plurimos ardentissimarum precationum in cælum ab ipsis emissos esse: sed & certamen jucundissimum cum Dæmone & vitiis suis per confessionem fuisse susceptum; pleròsque etiam celeberrimo & Angelico convivio SS. Eucharistiæ fuisse pastos, mihi id solum relictum

relictum video, ut Comœdiam ipsis exhibeam, pro qua, quia & utilissimam, & copiosissimam materiam S. Antonius mihi suppeditat, hanc ipsam modò, & non aliam eligere decrevi. Sanctum itaque Antonium per quinque actus more Comico- rum vobis exhibebo, & ne comœdia hæc sine fructu abeat, cuique actui chorum suum subjungam, in quo quid ex repræ- sentatis S. Antonii actibus discere debeamus, breviter osten- dam. A vobis interea tantò maiorem attentionem exspecto, quantò magis amatum à vobis esse scio illum, quem vobis spectandum in præsentī concione offerre decrevi.

Pars Prima.

In primo itaque actu S. Antonium cum Christo *nascentem* vobis repræsentō, ubi tamen nihil de corporali Nativitate dicam, utpote quæ, sicut in nostra potestate non est, ita pa- rum quoque laudabiles nos facit. De spirituali itaque Nati- vitatē solum mentionem faciam, in qua meritò dicere pote- rat S. Antonius: *virgo autem iam non ego, vivit verò in me* Christus nascens. Gal. 2. Nam 1. quemadmodum de Christo S. David Ps. 39. dixit: *in capite libri scriptum est de me, ut face- rem voluntatem tuam, DEVS meus volui, & legem tuam in medio cordis mei*; ita & S. Antonius mox ab initio adolescen- tiæ suæ DEI voluntatem & vocationem inquisivit dicens cum S. Paulo Act. 9. *Domine, quid me vis facere?* 2. quem- admodum Christus mox in Nativitate sua mundum per obe- dientiam, paupertatem & castitatem prostravit, ita similem victoriam mox ab ingressu in Religionem S. Antonius per accuratissimum earundem virtutum studium reportavit. 3. quemadmodum Christus post octo nativitatis suæ dies cir- cumcidi voluit, & dulcissimum JESU nomen accepit; ita S. quoque Antonius spiritualiter semetipsum circumcidit, & profanum nomen Fernandi in sanctius Antonii nomen muta- vit, ut vel sic etiam ad præstantissimas magni Antonii virtu- tes imitandas excitaretur. 4. quemadmodum Christus par- tim à Parentibus DEO in templo oblati est; partim seipsum obtulit, ita S. quoque Antonius per professionem religiosam, partim à superioribus suis oblati est, partim seipsum non sine insigni animi voluptate obtulit. 5. quemadmodum Christus in Ægyptum fugere coactus est; ita S. Antonius no- ster

ster sponte in eandem Ægyptum martyrii obtinendi grati-
cum Superiorum facultate profectus est, licet paulò post o-
morbis iterum redire debuerit. 6. quemadmodum Chri-
stus in templo triduum insciis Parentibus consumpsit; ita
Antonius Assysium invitis Parentibus suis profectus totum
se ardentissimo precandi studio impendit. Quis ergo non di-
cat, præclare in Nativitate eum Christum imitatum esse?

Huic ergo primæ parti per modum chori unicam tantum
sententiam ex Salomone subnecto. Eccles. 12. *memento Cre-
toris tui in diebus iuventutis tue, antequam veniat tempus af-
flictionis, & appropinquent anni, de quibus dicas: non mihi pla-
cent, quâ sententiâ indicare volo, quantopere referat, Juvē-
tutem bene collocari, utpote à cujus qualitate tota fere reli-
qua vita dependet. Et sanè optandum foret, ut ipsa Juvē-
nitio rationis obtentæ perfectam prudentiam haberet, ut si-
bi in futuros annos consulere posset; sed quia id DEO non
placuit, Parentes saltem id supplere deberent. Memineritis
ergo sententiæ S. Gregorii: *cogitas magnam exstruere fabri-
cam celsitudinis? de fundamento prius cogita humilitatis* (&
aliarum virtutum, maximè autem devotionis.) Venite ergo
ô Parentes, & à Parentibus S. Antonii officium vestrum ad-
discite. Illi domi eum diligenter continebant, ne in malos
socios incideret. Illi peccatum & otium vitare docebant,
atque ideò Religiosis maturè instruendum offerebant. Illi
in templum propinquum ducebant. Illi pauperibus eleemo-
sinam distribuere jubebant, ut ab infantia misericordia cum
ipso cresceret. Aspicite ergo, & facite secundum exemplum
quod vobis monstratum est. Sic sperare poteritis, quod de
Tobia c. 14. scribitur; *Omnia autem cognatio eius, & omnis
generatio eius in bona visa, & sancta conversatione permansit,
ita ut accepti essent tam DEO, quàm hominibus, & cunctis in-
habitantes in ea.**

Pars Secunda.

In secundo actu S. Antonium vobis *crescentem* sisto, nam
hic optimo iterum jure dicere poterat: *vivo autem iam non
ego: vivit verò in me Christus crescens.* Nam in primis sicut
de Christo ab anno duodecimo usque ad trigessimum nihil al-
liud scriptum erat, quàm quòd subditus Parentibus suis fue-
rit.

rit, ita & de Antonio nostro per eosdem ferè annos vix quidquam aliud scriptum reperitur; nimirum & ipse totus erat in præscripto obedientiæ implendo. Unde Assyri nemo ipsum curabat, utpote parùm utilem & idoneum. Sed hæc nimirum erant hominum judicia, alia erant judicia DEI; secundùm hæc profectò dici poterat: Antonius crescebat sapientiâ, ætate, gratia coram DEO & hominibus, id quod paulò post exhibuit, quando orationem habere iussus est; tunc enim tanto cum fervore, devotione atque eloquentia peroravit, ut omnes in admirationem suam traheret; ut adeò meritò saluberrimam hanc Christi sententiam Matth. 6. prolatam pro choro subnectam: *Attendite, ne iustitiam vestram faciatis coram hominibus, ut videamini ab illis; alioquin mercedem non habebitis apud Patrem vestrum, qui in celis est.* quâ sententiâ admonere vos volo, ut cum Christo & S. Antonio singularem diligentiam in occulta Sanctitate comparanda adhibeatis. Ita enim DEUS tum per naturam, tum suo exemplo docuit. Per naturam quidem, dum omnia pretiosa occultare voluit. Quid pretiosius auro? quid geminis, unionibus? & tamen quis nescit, quantopere hæc occultaverit natura, ita ut non nisi ingenti cum labore & difficultate acquirantur? Quid dicto? quis unquam sanctius vixit, quàm ipse Servator? & tamen vix quidquam de ipso à duodecimo anno usque ad trigésimum scriptum est. Nimirum verum est, quod de ipso Sponsa Cantic. 4. dixit: *Sicut fragmen mali punici, ita gena tua absque eo, quod intrinsecus latet.* Sed & ipse Sponsus de Sponsa ait: *Omnis gloria filia Regis ab intus.* Pl. 44. nempe sicut ipsi qui pretiosas merces aliò transvehere volunt, semper tutiora loca eligunt, ita qui virtutes pretiosas, quas exercuerunt, in celum secum portare volunt, occultam vitam tanquam viam securiorem eligunt. Vultis autem scire, quænam sit vita occulta? ajo tunc vitam occultam & sanctam vos vivere, quando purissimam intentionem soli DEO placendi bonis operibus vestris præfigatis; si in ipso opere perficiendo omnem conatum & diligentiam adhibeatis; si difficultates occurrentes insigniter superetis, nec de his omnibus apud homines vos jactetis, sed contenti sitis, quòd soli DEO nota sint omnia, atque adeò respectu DEI illud Senecæ dictum usurpetis: *hæc ego, mi Lucili, non multis, sed tibi; satis enim magnum*

magnum alter alteri theatrum sumus. Tunc profecto etiam homines non videant, cum veritate de vobis dici poterit: crescebat, & proficiebat sapientiâ, ætate & gratiâ apud DEVM & homines. Tunc attribui vobis poterit illud Apostoli ad Coloss. 3. *Mortui estis, sed mundo: vita verò est abscondita cum Christo in DEO; cum autem Christus apparuerit, vita vestra, tunc etiam vos apparebitis cum ipso in DEO.* Et sanè ne puteris hanc occultam vitam tantum ad Religiositatem pertinere, satis ad hoc vobis esse potest, quod S. Hieronymus in vita S. Macarii narrat, quòd scilicet, cum S. iste vir desiderium concepisset intelligendi, quousque in sanctitatis & perfectionis studio pervenisset, à DEO iussus sit in civitatem Alexandriam pergere, ibique duas mulieres conjugatas querere, cum illis enim ipsum parem sanctitatis gradum nascum esse. Cum ergo quæsisset illas S. Macarius, easdemque interrogasset, quibus potissimum exercitiis vacarent? intellexit, nihil aliud ferè eas præstitisse, quàm quòd in charitate & concordia conviventes communia matrimonii onera cum sincera intentione atque patientiâ sustinuisent, sicque per has virtutes æquassent, quidquid asperitatis per tot annos S. Macarius tolerasset.

Pars Tertia.

In tertio actu *agentem* vobis S. Antonium exhibeo; ubi vel maximè dicere poterat: *virgo autem iam non ego; sed virgo in me Christus* agens & operans. Nam 1. sicut Christus antequàm prædicationis officium auspicaretur, in eremum secessit, ita S. Antonius ad eremum montis paulò prius, quàm proximi saluti procurandæ vacaret, se contulit, ibique totum se meditationibus sacris impendit. 2. Sicut Christus quadraginta diebus in Eremo jejunavit, ita S. Antonius tam severum sibi in hoc secessu jejunium imperavit, ut vix sustentare se posset. 3. Sicut Christus cum Dæmone certavit, eumque feliciter superavit, ita S. Antonius cum eodem pugnans pæne suffocatus est, sed B. Virginis auxilio invocato, & crucis signo facto tandem & ipse de eodem triumphavit. 4. Sicut Christus Verbum DEI cum magno zelo sine personarum respectu prædicavit, ita ut dicerent: *nunquam sic locutus est homo*; ita non dissimilem in concionando zelum S. Antonius ostendit.

ostendit. Testatur hoc Pontifex, qui arcam Testamenti ap-
pellavit: testantur hæretici, quorum malleus dicebatur: te-
stantur Episcopus & Clerus Paduanus, qui ipsum avidissimè
audiebant: testatur plebs de media nocte surgens, ut ipsum
audiret: testantur 30000. Auditorum cum tanto silentio au-
dientium, ut ne unus quidem reperiretur, qui minimum stre-
pitum ederet: testantur mercatores, qui ultrò tabernas ijs
diebus clausas retinebant, quibus ipse concionari solebat.
Sicut Christus miraculis doctrinam suam confirmabat;
ita etiam S. Antonius, nam omnium linguas loquebatur: æ-
gros curabat innumeros: in pluribus locis conspectus est eo-
dem tempore: complures mortuos resuscitavit: &, ut verbo
cum Authore vitæ absolvam, adeò Dominus mirificavit San-
ctum suum, ut non solum usitatis quotidie coruscaret mi-
raculis, sed etiam inaudita ab eo signa ederentur.

Sed quid nos ex hoc tertio actu, ab agente scilicet Antonio
discere debemus? illud nimirum, quod Ecclesiasticus c. 33.
suasit: *In omnibus operibus tuis præcellens esto.* Cum enim no-
bis perinde ac S. Antonio dictum sit à S. Paulo 1. Cor. 10. *sive*
manducatis, sive bibitis, sive aliud quid facitis, omnia in glori-
am DEI facite. hæc autem gloria pluris facienda sit, quam
salus totius mundi, an non æquissimum putamus, ut pro tam
sublimi fine consequendo omnem in actionibus vestris indu-
striam conatūque adhibeamus? si olim S. David. 1. Paral.
c. ult. dicere ausus est: *Totis viribus præparavi impensas do-*
mus Domini, non enim homini præparatur habitatio, sed DEO:
an non idem nos de nostris actionibus dicemus, atque adeò
omnes vires nostras contendemus, eò quòd non hominis be-
neplacito præparetur hæc actio, sed DEO? Id profectò me-
morabili exemplo Joannes Godoius ex Societate JESU nos
docuit, qui, cum ollas singulari cum diligentia lavaret, a-
liūque diceret, non esse opus tantà accuratione, eò quòd
mox iterum per quotidianum usum sordidæ redderentur,
pulchrè respondit: Noveris, mi Frater, me quotidie mea o-
pera DEI & B. Virginis Matris meæ amantissimæ honori con-
secrare; indecorum proinde censeo, ut aliquod opus non un-
dequaque politum & perfectum ipsis offeram: O si & nos si-
milem intentionem nostris actionibus præfigeremus, profe-
ctò non solum similem industriam adhiberemus, sed similem
etiam

etiam in universis operibus nostris benedictionem experiemur, sicque impletum illud Christi promissum Joan. 15. cetereremus: *Qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum.*

Pars Quarta.

In quarto actu exhibeo *patientem* Antonium. Ubi possem equidem magnum Catalogum texere eorum, quæ passus est sanctissimus vir iste, & propter quæ jure iterum dicere poterat: *Vivo iam non ego, vivit vero in me Christus* patiens. Sed quia patientiâ vestrâ abuti non debeo, unicuique desiderium Martyrij commemorasse sufficiat, quod adeo magnum erat, ut propter illud ordinem Sancti Francisci ingressus sit. Et quo proinde facile tanquam ex ungue leoninum Antonianum colligere licebit, cum enim ex divina dispositione occasio martyrij subeundi oblata ei sit, non dubitandum profecto est, quin ipse per continuam sui abnegationem vexationemque Martyrium horrore quidem mitius, sed diuturnitate molestius sibi ipsi inferre sit conatus. Ad quam proinde patientiam illius æmulandam, unicuique vobis, eamque solatio plenissimam sententiam ex S. Jacobi epistola c. 1. de promptam offero: *omne gaudium existimate, Fratres mei, cum in varias tentationes incideritis scientes, quod probatio fidei vestræ patientiam operatur, patientia autem opus perfectum habet.* cujus sententiæ efficaciam, ut melius penetretis, considerate, quæso, Auditores, cur S. Antonius tantopere Martyrium desiderarit? an non fuit homo, & quidem sensibilis, fragilis perinde ac nos? fuit profecto, fuit perinde ac nos fragilis & sensibilis. Quomodo ergo nihilominus tam ardentius desideravit crucis & tribulationes, à quibus nos tantopere abhorremus? nimirum non tantum corricem exteriorum, sed latentem intus nucleum & dulcedinem promissi præmij ponderavit. Revocavit sibi in memoriam, quod S. Paulus 1. ad Cor. 4. dixerat: *id quod leve, & momentaneum est, tribulationis nostræ, æternum gloria pondus operatur in nobis.* En, pondus ait, non quamecunque modicam quantitatem; pondus nimirum gloriæ, pondus gratiæ apud DEVM, pondus consolationis, pondus honoris, pondus ædificationis: quis, quæro, si ita crucem aspiceret, crucem horreret, & sibi po-

tius amicissimè quæreret, & complecteretur? Certè beata Angela de Fulginio ausa est dicere, quòd si pretium & valorem tribulationum cognosceremus, unus alteri crucem suam erepturus esset. *Verè enim non sunt condigna passionis huius temporis; ad futuram gloriam, qua revelabitur in nobis.* Rom. 8.

Pars Quinta.

In quinto actu S. Antonium *ad caelos ascendentem & honoratum* vobis fisto; ubi tamen nihil dicam de honoribus ante mortem acceptis: nihil etià de illis, quos undique nunc accipit, quamquam & hi non levè argumentum præberent Sanctitatis, & famæ per eam comparatæ: Illos solum honores commemorabo, qui statim post mortem illi exhibiti sunt; hi enim vel maxime ostendent, non viventem duntaxat, & passum, sed morientem etià & honoratum Christum fuisse ab eo representatum, ita ut de ipso quoque non sine admiratione homines exclamare coacti sint: *verè filius DEI* (adoptivus) *erat iste.* Ut ergo hos honores obiter tantum percurram. 1. Pueri nemine sciente ejus mortem promulgaverant clamantes: mortuus est S. Antonius. 2. Mulieres pauperes non aliter eum ac Parentem suum deplorabant. 3. Cives armati vigilabant pro corpore, mortemque prius obire, quàm descendere ab eodem decernebant. 4. Episcopus cum Clero, Religiosi cum Sociis, Professores cum discipulis seorsim accurrebant ad Sacratissimas viri tanti reliquias singulari cultu venerandas. 5. Peregrini varij ex Gallia, Hispania, Germania, & Ungaria illius Sanctitatis famâ exciti accelerabant, ut, quem viventem videre, colereque non poterant, saltem post mortem in cadavere honorarent. 6. DEUS ipse luculentos honores illi exhibuit, dum omne genus morborum ad solum reliquiarum ejus contactum sustulit, & curavit. 7. Sed quòd meritò præcipuum, & vix ulli Sancto à sede Apostolica concessum genus honoris est, usque adeò fama & merita Sanctitatis ejus invaluerant, ut Gregorius nonus anno nondum integro elapso eum in Sanctorum numerum retulerit, publicoque honore honorari concesserit, quo ipso die Ulysiponæ cives nescij prorsus hujus decreti inopinato gaudio se repleti senserunt, & campanæ proprio motu sonare ceperunt.

Infr. VII.

N

perunt.

perunt. An non verificatum est in hoc Sancto illud S. Davidis Ps. 77. *effatum: nimis honorificati sunt amici tui, DEUS nimis confortatus est principatus eorum?* Ex hoc igitur nunc actu unicam iterum doctrinam eruo, vobisque chori loco S. Bernardo occino: *sola virtus Mater gloria est; sola enim est, cui gloria debetur, & iure impenditur. Quia autem sola virtute est gloria, profecto indebitè venit, propere affectatur, & periculosè captatur.* Ex qua sententia breviter colligi potest duplicis generis honorem ab hominibus impendi, *alienum & proprium*; ille est, qui non propter propria merita, sed alterius exhibetur, qualis est, si superiorem loco Christi, & illustres, nobilesque propter majorum suorum merita honoramus: iste est, qui ex propria virtute & meritis oritur, & hi proinde propriè honoris nomen meretur, uti jam olim Romani ingeniosè per duo templa virtuti & honori edificata significarunt, dum tali ea ordine struxerunt, ut nulli ad Honoris templum pateret aditus, qui non prius per virtutis templum transisset, ut vel sic discerent homines, non aliam ad honores veros, nisi per virtutem semitam esse. Unde qui hoc titulo carent, & tamen propter honores sibi delectos effertur, ad mulum illum Atheniensem ablegandi sunt, qui, cum in supplicatione solenni pretiosè vestitus, & statuam Isidi Dæ portans efferretur, quòd homines ante se in genua prosterni videret, stimulo in latus ab agasone impacto hæc verba audire debuit: *Non tibi sed Isidi, honor iste debetur.* Vos ergo, mei Auditores, si honorem & gloriam appetitis, veram quærite; hæc autem sola & unica est, quæ ex virtute, seu clarior loquendo ex sincero DEI servitio, sui que imperio petitur, nam DEO servire regnare est, & imperare sibi præstantissimum est imperium. Hanc ergo gloriam, hunc honorem quærite, & quantumcunque pauperes, & viles videamini, omnibus regibus & Imperatoribus excellentiores, & honoratiores eritis.

Epilogus.

Sed finienda est comœdia nostra. Vidistis ergo nunc S. Antonium nascentem feliciter, crescentem continuo, agentem strenuè, patientem generosè, & magnificè honoratum. Superest, ut nunc ante vos stantem, & illis S. Pauli verbis

Col.

Cor. 5. vos alloquentem pariter vobis imaginemini: *Rogo vos imitatores mei estote, sicut & ego Christi.* Hoc enim vel maximè necessarium est, si orationibus illius efficaciter adjuvari desideratis; nam, ut benè S. Chrysostomus in hom. de SS. Martyribus advertit, *tunc libenter Sancti DEI Martyres pro nobis intercedunt, quando aliquid in nobis de suis virtutibus recognoscunt.* Meminerimus ergo, & nos Spectaculum esse sanctos DEO, Angelis & hominibus, tum in terra, tum in cœlo viventibus, erigamus proinde oculos ad Instructorem nostrum S. Antonium, & pro viribus eum imitari conemur. quia verò ex nobis id non possumus, ideo opem illius & suffragium implorantes dicamus; O S. Antoni, gratulamur tibi, quòd ad tantam gloriam in cœlo evectus sis, gratias etiam tibi amplissimas agimus pro tot tamque præclaris virtutibus ad imitandum relictis; id unum ergo superest, ut etiam ad imitationem illarum procurandam tuis nos suffragiis adjuvare digneris: impetra ergo nobis, ô Sanctissime Pater, ut tecum vel hodie spiritualiter nascamur: impetra, ut in virtutis & perfectionis studio quotidie tecum crescamus: impetra, ut tecum fructuose operemur, solamque DEI gloriam in omnibus actionibus nostris sincerè quæramus: impetra, ut tecum fortiter pariamur, quidquid vel à DEO, vel ab hominibus patiendum occurrerit, impetra denique ut de virtute in virtutem tecum ascendentes verum honorem quærere in terris incipiamus, & in cœlis olim feliciter inveniamus. Amen.

Alii Conceptus.

1. Simili modo posset Sanctus aliquis comparari soli juxta illud Matth. 13. *Tunc iusti fulgebunt sicut sol.* Et 1. ostendi, quomodo ut sol per humilitatem nobis quidem parvus visus fuerit, sed in se maximus fuerit juxta illud. Th. Kempens. l. 1. c. 3. verè magnus est, qui magnam habet charitatem. verè magnus est, qui in se parvus est & omne culmen honoris pro nihilo ducit. 2. Ut sol varios effectus produxerit, luce pellendo tenebras in mentibus peccatorum, aliorumque hominum, præcipuè infidelium: & calore producendo flores pulcherrimarum virtutum, & frumentum electorum, vinum lætitiæ &c. 3. Ut sol celerrimè perfectionis Zodiacum per-

currenit juxta illud Ps. 18. Exultavit ut gigas ad currendam viam suam, ubi, si placet, breviter duodecim signa ipsius virtuosus actionibus applicari poterunt, dicique non esse mirum quod tam velociter cucurrit, habuisse enim quatuor nobilissimos equos solis equis similes, scilicet quatuor virtutes cardinales, quarum auxilio tantum in perfectionis studio profectum fecerit. Hortare proinde Auditores, ut hodie sine Heliotropia, & ad solem istum per veram devotionem se convertant.

II. Posset tota alicujus Sancti vita, præcipue, si quondam in peccatis vixit, in tres partes velut in breve Dramation divid. Et in parte prima v.g. Paulus *perversus*. In secunda *Inversus*. In tertia *conversus* representati, & ex quavis parte convenientes doctrinæ erui.

III. Posset ostendi, quod Sanctus talis imaginatus sibi sit se spectaculum esse factum DEO, Angelis & hominibus, atque adeo sibi quoque suam Personam representandam ratione ad perfectum Actorem requisita egregie præstiterit. 1. diligenter inquisierit, quam personam agere debeat, & quid ad illam requiratur, sollicite indagavit. 2. bene personam suam representare studuerit, attendens ad exemplum Comici & Instructoris sui Christi, non autem ad alios actores. 3. maturè inceperit, & per hoc singularem apud Spectatores suam laudem gratiamque meruerit. 4. feliciter & tempestive absolvit, dum consummatus in brevi explevit tempora matura, & usque in finem perseveravit.

I V. Posset in festivitate Sancti, præcipue si sit Patronus specialis vel titularis, convivium Spirituale instrui ex triplici genere ferculorum compositum. 1. ex ferculis fictis *Wschauessen* / ubi vel mirabilia facta Sancti, vel certe si prius fuit gravis peccator, ipsius mala vita proponi posset, talia enim admiranda potius sunt, quam imitanda. 2. ex ferculis solidis *Hauptspeissen* / ubi potiores virtutes ad imitationem accommodatæ explicari & suaderi possent. 3. ex bellariis ubi fructus in hac & altera vita à tali Sancto ex virtuosa vita reportati enumerari possent. Sic v. g. posset in Festo S. Magdalene in prima parte Magdalena *peccans*. In secunda *penitens*. In tertiâ *gloriosa* exhiberi, & aptæ ex quavis parte doctrinæ erui.

V. Pol.

V. Posset ostendi, quàm benè officio *Negotiatoris* sit functus in Nundinis hujus vitæ, ut vocat S. Gregorius Nazianzenus. Et 1. diligenter inquisierit, quid in domo sua defuerit per frequentem & serium examen & recollectionum usum. 2. Semper bonas mērces emerit, imò plerumque meliores per perfectionis accuratum studium. 3. Maturè emerit juxta illud S. Pauli: *dum tempus habemus, operemur bonum ad omnes*. 4. Vili pretio emerit non enim sunt condignæ Passiones hujus temporis ad futuram gloriam, quæ revelabitur in nobis. 5. Securè præmiserit in alteram vitam per humilitatem & legitimam intentionem.

VI. Posset ostendi, quàm præclarè omnes partes *militis Christiani* expleverit. 1. Strictè observando juramentum ab initio susceptæ militiæ factum. *den Artickl. Brieff*. 2. Parendo exactissimè suo Duci, & manendo in sua statione. 3. In conflictibus variis fortiter certando; ubi possunt varia certamina contra luxuriam, superbiam, avaritiam, gulam &c. explicari. 4. Gloriosè occumbendo, dum scilicet per constantiam in acie stetit, atque adeò dicere cum S. Paulo ep. Tim. 4. potuit. *Bonum certamen certavi, cursum consummavi, fidem servavi; de reliquo reposita est mihi corona iustitiæ*.

VII. Posset ostendi, quomodo *duo talenta* à DEO concredita tam fideliter administrarit, scilicet intellectum & voluntatem, & alia duo, scilicet perfectam DEI cognitionem & amorem DEI lucratus sit, ubi explicari possent potiores actus Charitatis DEI exerciti. vel per duo talenta accepta intelligi possent Charitas DEI & proximi, per duo talenta verò acquisita gratiæ augmentum in hac, & gloriæ augmentum in altera vita.

VIII. Posset ostendi, quomodo Sanctus talis fuerit *lux mundi*, & juxta ipsius exemplum sic lucere debeat lux nostra coram hominibus. 1. illuminando intellectum. 2. accendendo & calefaciendo voluntatem. 3. purificando conscientiam, & quomodo hic Sanctus hæc omnia tam erga se, quàm alios præstiterit.

IX. Posset ostendi, quàm perfectè secutus sit consilium Christi. Si quis vult post me venire, abneget semetipsum: tollat crucem suam, & sequatur me. 1. *abnegando semetipsum* per abstinentioniam ab illicitis. 2. *tollendo crucem* per sustinentiam

tiam adversariorum. 3. *sequendo Christum* per imitationem perfectam; atque adeò impleverit tria capita ad perfectionem ab Ascetis requisita, ut nimirum quis sciat, *abstinere, sustinere, agere*, quæ proin, in quo consistant, fusiùs ostendi potest.

X. Posset ostendi, quàm fidelis fuerit *dispensator*, tribuendo de bonis Domini sui, id est, de tempore sibi cōcesso, partē Deo partem proximo, partem sibi per actiones ad aliquod horum commodum vel honorem ordinatas; exempla SS. Joachim & Annæ, qui sua bona in tres partes simili modo distribuerunt, vel possunt per bona Domini intelligi bona opera, & ostendi, quomodo unam partem, scilicet fructum laudis & gloriæ DEO: aliam partem scilicet meritoriam, sibi; & aliam, scilicet satisfactorium & impetratorium fructuum proximo, nempe viventibus atque defunctis assignârit.

XI. Posset ostendi, quàm fideliter *servi vigilantis* officium impleverit, repertusque sit vigilans in vigilia prima, id est, via purgativa abstinendo à vitiis, & passionibus reprimendo per varias corporis & animi mortificationes. 2. In secunda vigilia, id est, viâ illuminativa, exercendo se in variis virtutibus. 3. In tertia vigilia, id est, viâ unitivâ per singularem familiaritatem cum DEO in exercitiis spiritualibus, & conformitatem voluntatis suæ cum divina.

XII. Posset ostendi, quomodo fuerit vir secundum cor DEI, qui fecit omnes voluntates ejus, vocationem suam diligenter inquirendo, fideliter exequendo, & constanter in ea perseverando, vel quòd semper fecerit, *qua DEVS voluit, quo modo voluit, & quia voluit*. Ideoque vicissim à DEO tres gratias obtinuerit à S. Davide Ps. 88. indicatas: *Oleo Sancti meo unxi eum* (id est oleo lætitiæ præ confortibus) *manus meæ auxiliabitur ei* (hinc felix successus omnium actionum & laborum) & *brachium meum confortabit eum* (hinc plena & tranquilla securitas animi.)

Exemplar Tertium.

Quomodo de una virtute alicujus Sancti concio institui possit: